

O LIČNOSTI SE ZNA MNOGO, ALI JOŠ VIŠE NE ZNA

1. KAKO JE SIGMUND FROJD OBJAŠNJAVAO LIČNOST?

Učenje o strukturi ličnosti Sigmund Frojd je iznio u knjizi Uvod u psihoanalizu 1900. godine. U to vreme u psihologiji je glavna pažnja posvećivana proučavanju SADRŽAJA SVIJEŠTI. Težilo se upoznati od kojih se jednostavnih svijesnih elemenata sastoji svaki subjektivni doživljaj. Frojd oštro napada takvo shvatanje. On poriče značaj svijesnog, a ističe važnost nesvijesnog dijela ličnosti. „Psihički život je nalik ledenom brijegu koji plovi morem. Mali dio brijega viri iznad površine, a ogromna masa se nalazi pod vodom. Isto tako, od psihičkih procesa samo je neznatan dio svijestan, a ogroman dio pripada oblasti nesvijesnoga". Tu se nalaze potisnute želje, ideje, predstave. Ovaj nesvijesni dio psihičkog života upravlja ponašanjem čovijeka.

Struktura ličnosti. Prema učenju Frojda strukturu ličnosti čine tri sloja: ID (ono), EGO (ja) i SUPEREGO (moral, savijet).

ID je nesvijesni dio ličnosti i zahtijeva oko 2/3 psihičkih procesa, stanja i ponašanja. U njemu su smiješteni instinkti života: seks, glad, žeđ i instinkti smrti. Cijelokupna aktivnost je usmijerena ka zadovoljavanju instinkata, u prvom redu seksualnog instinkta. Psihički procesi pomoću kojih se ostvaruje zadovoljenje su refleksi, dakle, nesvijesni procesi. Osnovni princip kojim se id rukovodi, u ponašanju jeste princip zadovoljstva. Ovaj dio ličnosti se ne obazire na ograničenja, moralne norme, propise; bitno je postići zadovoljstvo. Id, s obzirom da raspolaže instinktima, sadrži i cijelokupnu psihičku energiju - libido.

EGO (ja) predstavlja svijesni dio ličnosti. Ovaj sloj ličnosti upoznaje spoljni fizički i socijalni svijet na osnovu racionalnih podataka koje prikuplja putem opažanja, pamćenja i mišljenja. Za razliku od id, ego se u ponašanju rukovodi principom realnosti. Instinkti se ne mogu zadovoljavati samo radi postizanja zadovoljstva. Postoje norme i pravila, kako, kada i s kim treba zadovoljavati seksualni instinkt. Ego odgađa zadovoljenje, bira prihvatljive situacije i prilagođava instinkte realnim uslovima spoljnje sredine. SUPEREGO (moral, savijest). Sačinjavaju ga moralni principi, norme, moralni propisi. To je onaj sloj ličnosti koji je proizvod življenja u određenoj društvenoj sredini.

Između ova tri sloja ličnosti postoje hijerarhijski uređeni odnosi u kojima superego ima glavnu, usmeravajuću ulogu, on kontroliše ego u izvršavanju svojih zadataka u odnosu na id. Ego usmijerava aktivnost id tako da on mora voditi računa

o okolnostima u kojima se mogu zadovoljavati instinkti. Ali, nevolja je u tome što je izvor energije id i od njega zavisi aktivnost i EGA i SUPEREGA. Međutim, kada se id izmakne ispod kontrole ega, pa se zadovolji neki instinkt po principu zadovoljstva, onda superego kažnjava ego. Javlja se ono osećanje koje je poznato kao griza savijesti.

U normalnim uslovima vlada relativan red i harmonija između ova tri sloja ličnosti. Međutim, u određenim situacijama dolazi do sukoba. Rezultat tih sukoba je pojava neprijatnog osećanja anksioznosti. Ličnost je doživljava kao neprijatnost i nastoji da se na neki način oslobodi. Pri tome su moguća dva rešenja: korišćenje odbrambenih mehanizama ili bijekstvo u bolest - neurozu.

...

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com